

**Жамбыл облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру
Қағидаларын бекіту туралы**

Жамбыл облыстық мәслихатының 2017 жылғы 27 маусымдағы № 12-16 шешімі. Жамбыл облысы Әділет департаментінде 2017 жылғы 14 шілдеде № 3484 болып тіркелді.

РҚАО-ның ескертпесі.

Күжаттың мәтінінде тұпнұсқаның пунктуациясы мен орфографиясы сақталған.

"Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қантардағы Заңының 6-бабының 1 тармағының 4-2) тармақшасына, "Жасыл екпелерді күтіп-ұстаудың және қорғаудың үлгілік қағидаларын, қалалар мен елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 235 бұйрығымен бекітілген Қалалар мен елді мекендердің аумақтарын абаттандырудың үлгілік қағидаларына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10886 тіркелген) сәйкес Жамбыл облыстық мәслихаты **ШЕШІМ ҚАБЫЛДАДЫ**:

1. Осы шешімге қоса беріліп отырған Жамбыл облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру Қағидалары бекітілсін.

2. "Жамбыл облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру Қағидаларын бекіту туралы" Жамбыл облыстық мәслихаттың 2013 жылғы 27 маусымдағы № 14-14 шешімінің (Нормативтік-құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу Тізілімінде № 2023 болып тіркелген, 2013 жылғы 17 қазандағы № 132 (17820) "Ақ жол" газетінде жарияланған) күші жойылды деп танылсын.

3. Осы шешімнің орындалуына бақылау жасау облыстық мәслихаттың кәсіпкерліктең қолдау, құрылым, көлік және коммуналдық салаларды дамыту мәселелері жөніндегі тұрақты комиссиясына жүктелсін.

4. Осы шешім әділет органдарында мемлекеттік тіркелген күннен бастап күшіне енеді және оның алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң колданысқа енгізіледі.

Облыстық мәслихаттың

сессия төрағасы

K. Терлікбаев

Облыстық мәслихаттың

хатшысы

Б. Караполаков

Жамбыл облыстық мәслихатының 2017 жылғы 27 маусымдағы

"Жамбыл облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру
Қағидаларын бекіту туралы" №12-16 шешіміне келісім парагы

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы Денсаулық
сақтау министрлігі Қоғамдық денсаулық
сақтау комитетінің Жамбыл облысы
қоғамдық денсаулық сақтау департаментінің
басшысы

_____ Б.К. Жаркынбеков

"_____" 2017 жыл

"КЕЛІСІЛДІГ"

Жамбыл облысы әкімдігінің
сәулет және қала құрылышы
басқармасының басшысы

_____ А. Рыспаев

"_____" 2017 жыл

"КЕЛІСІЛДІГ"

Жамбыл облысы әкімдігінің энергетика
және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық
басқармасының басшысы

_____ Ж. Қасымов

"_____" 2017 жыл

Жамбыл облыстық мәслихатының
2017 жылғы "27" маусым
№ 12-16 шешімімен бекітілген

**Жамбыл облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын аbatтандыру
Қағидалары**

1. Жалпы ережелер

Осы Жамбыл облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын аbatтандыру Қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы Занының 6-бабының 1 тармағының 4-2) тармақшасына, "Жасыл екпелердің күтіп-ұстаудың және қорғаудың үлгілік қағидаларын, қалалар мен елді мекендердің аумақтарын аbatтандырудың қағидаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2015 жылғы 20 наурыздағы № 235 бұйрығымен бекітілген Қалалар мен елді мекендердің аумақтарын аbatтандырудың үлгілік қағидаларына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10886 тіркелген) сәйкес және өзге де нормативтік құқықтық актілерге сәйкес әзірленді.

Қағидалар Жамбыл облысының қалалары мен елді мекендерінің аумақтарын абаттандыру саласындағы тәртіпті айқындейды және қатынастарды реттейді.

3. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) абаттандыру – сол немесе өзге аумақты құрылыш, мақсаты бойынша қалыпты пайдалану үшін жарамды жағдайға келтіру, халықтың дені сау, жайлы және мәдениетті өмір сұру жағдайын жасау мақсатында жүзеге асырылатын жұмыстардың және іс-шаралардың жиынтығы;

2) қатты тұрмыстық қалдықтар – қатты тұрдегі коммуналдық қалдықтар;

3) өтпе жол – тұрғын үйлер мен қоғамдық ғимараттарға, мекемелерге, кәсіпорындарға, шағын аудандар, орамдар, елді мекендер ішіндегі құрылыш объектілеріне көлік құралдарының кіруін қамтамасыз ететін жол элементі;

4) тротуар – жаяу жүргіншілердің жүруіне арналған, жолдың жүру бөлігімен шектесетін немесе одан көгалмен немесе арық жүйесімен бөлінген жолдың элементі;

5) уәкілетті орган - тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығын реттеу саласындағы функцияларды жүзеге асыратын Жамбыл облысының аудандық және қалалық жергілікті атқарушы орган;

6) ұйым – жүргізілетін жұмысқа қажетті қызметті жүзеге асыратын, материалдық және білікті еңбек ресурстары бар жеке кәсіпкерлік субъектісі немесе дауыс беретін акцияларының (жарғылық капиталға қатысу үлестерінің) елу және одан астам пайзы мемлекетке тиесілі занды тұлға және олармен үлестес занды тұлғалар;

7) шағын сәулеттік нысандар – декоративтік сипаттағы және іс жүзінде пайдаланылатын объектілер (мұсіндер, субұрқақтар, барельефтер, гүл құмыралары, павильондар, күркелер, отырғыштар, құтылар, балалар ойындары және ересектердің демалысына арналған жабдықтар мен конструкциялар);

8) іргелес аумақ – ғимараттар, құрылыштар, қоршаулар, құрылыш алаңшаларының, сауда, жарнама объектілеріне және занды немесе жеке тұлғалардың балансындағы, меншігіндегі, иелігіндегі, жалға алуындағы басқа объектілер шекараларына тікелей (периметрі бойынша 5 метр шекара дағы) жанасып жатқан аумақ.

2. Тазалық пен тәртіпті қамтамасыз ету

4. Жеке және занды тұлғалар барлық аумақта, оның ішінде жеке үй иелері аумақтарында тазалықты сақтайты және тәртіпті қолдайды, белгіленбеген жерде қоқыс (немесе қалдық) үйіндісін тастамайды, абаттандыру элементтерінің (жолдар, тротуарлар, көгалдар, шағын сәулет нысандары, жарықтандыру, су бұрулар) зақымдануына және бұзылуына жол бермейді.

5. Жергілікті жерлерді ағымдағы санитариялық күтіп-ұстауды осы саладағы қызметті жүзеге асыратын ұғымдар жүзеге асырады.

6. Барлық ұйымдық-құқықтық нысандардың жеке және занды тұлғалары, оның ішінде күрделі және уақытша объектілердің иелері мыналарды:

1) дербес өз қаражаты есебінен немесе ұйымдармен шарттар жасасу жолымен бөлінген аумақты санитариялық күтіп-ұстады және абаттандыруды қамтамасыз етеді;

2) кез келген меншік объектілеріне ұқыпты қарайды, мемлекеттік меншік объектілеріне залал келтірген жағдайлар туралы тиісті органдарды хабардар етеді;

3) көшелер және үй нөмірлері көрсетілген тақталарды техникалық дұрыс жағдайда және тазалықта ұстайды;

4) қоршауларды (шарбақтарды) және шағын сәulet нысандарын тиісті жағдайда (қоршаудың (шарбақтың) сыртқы жағын бояу, әктеу) күтіп-ұстайды.

3. Аумақтарды жинауды ұйымдастыру

7. Жалпыға ортақ пайдаланылатын орындарды жинау және күтіп-ұстau мынадай жұмыс түрлерін қамтиды:

1) ұсақ және тұрмыстық қоқыстар мен қалдықтарды жинау және шығару;

2) ірі көлемді қоқыстар мен қалдықтарды жинау және шығару;

3) сыптыру;

4) қамысты, қурайды, шөптерді және басқа да жабайы өсімдіктерді шабу және шығару;

5) қоршаулар мен шағын сәulet нысандарын жөндеу және сырлау.

8. Жалпыға ортақ пайдаланылатын аумақтарда орналасқан парктерді, скверлерді, бульварларды, су айдындарын, жағажайларды, зираттарды, оның ішінде оларда орналасқан тротуарларды, жаяу жүргіншілер аймақтарын, саты баспалдақтарын жинауды занды және жеке тұлғалар мен осы объектілерге қызмет көрсететін және пайдаланатын аумақтарды бекіту субъектілері жүргізеді.

9. Объектілердің меншік иелері жапсарлас аумақтарда (автотұрақтар, боксты гараждар, ангарлар, қосалқы қойма құрылыштары, ғимараттар, сауда және қызмет көрсету объектілері) санитариялық тазалауды және жинауды коммуналдық шаруашылық ұйымдарымен қамтамасыз етеді немесе оны өз бетінше жүргізеді.

10. Көшелер мен өтпе жолдардың бойында орналасқан тротуарларды, жолаушылар көлігінің аялдама алаңын жинауды жүру бөліктерін жинауға және күтіп-ұстады жауапты ұйымдар жүргізеді.

11. Аялдама кешендерін және қоғамдық жолаушылар көлігінің аялдама алаңында оларға іргелес аумақтарды, ақылы автотұрақтар, гараждардың аумақтарын, сондай-ақ кіреберіс жолдарды, іргелес аумақтарды жинауды және жууды олардың иелері жүзеге асырады.

12. Жол жөндеу жұмыстарын жүргізген кезде құрылыш қоқыстарын осы жұмыстарды жүргізген ұйымдар шығарады.

13. Су агатын желілерде ластануды болдырмау үшін су агатын коллекторларда, жауын сүйн қабылдайтын құдықтарда және арық жүйесінде қоқыстардың тасталуына жол берілмейді.

14. Жерүсті инженерлік құрылыштарын пайдаланушы ұйымдар мен иелері инженерлік желілердің қорғалатын аймақтарының шекарасында іргелес аумақтардың санитариялық күтіп-ұсталуын қамтамасыз етеді.

4. Күзгі-қысқы мезгілде қалалар мен елді мекендердің аумақтарын тазартудың ерекшеліктері

15. Күзгі-қысқы тазарту мезгілі қазаннан наурызға дейін белгіленеді.

16. Жолдарды қыста тазартуға мыналар кіреді: жол жабынын тығыздалмаған, жаңа жауған қардан, тапалған қар-мұз бен мұздан тазарту;

көліктер мен жүргіншілердің қозғалысына арналған аландардан жол жамылғыларын тазалау кезінде жиналған қардан және сынықтардан тазарту (орын ауыстыру);

көлік доңғалақтарының жол жамылғыларымен ілінісуінің коэффициентін шұғыл төмендететін құм тұз қоспасын пайдалана отырып жолдың көктайғақ қабыршақтарын жою.

Қарды жинау мен сыйыру жол бетіндегі қардың қалындығы 4-5 сантиметрден аспай түрған аралықта жүргізіледі. Қарды қар жауғаннан кейінгі 4 сағаттан кешіктірмей жинау қажет, қайтара жинау сол аралықта, ал қар толастамай жауғанда аяғына таман жиналады.

Қарды шығару мына мерзімдерде жүргізіледі:

манызды магистральдарында қар жамылғысы кемінде 6 сантиметр түскен кезде – екі тәуліктен, ал басқа жолдарда - төрт тәуліктен кешіктірмей;

ал қар 6 сантиметрден аса түскенде – сәйкесінше төрт тәуліктен немесе жеті тәуліктен кешіктірмей.

17. Саябақтардағы, скверлердегі, бульварлардағы және басқа көгалды аймақтардағы жолдарды тазарту кезінде, жасыл желектердің сақталуы мен еріген сулардың ағуын қамтамасыз еткен жағдайда, құрамында химиялық қоспалары жоқ қарларды осы мақсаттарға бұрын дайындалған аландарда үюге рұқсат етіледі.

18. Қысқы мезгілде жолдар, саябақ орындықтары, қоқыс қораптары және басқа да элементтер мен шағын сәулет формалары, сондай-ақ олардың араларындағы және жанындағы жерлер, оларға баратын жолдар қар мен мұздақтардан тазартылуы керек.

Жолдың тротуарлармен журу бөлігінде көшелердегі инженерлік желілерде болған апарттан пайда болған мұздақтар осы желілердің иелері болып табылатын занды және (немесе) жеке тұлғалармен бөлшектенеді және тазартылады. Бөлшектенген мұздақтар белгіленген орындарға шығарылады.

19. Көшелер мен өтпе жолдардан қарды шығару арнайы дайындалған аландарда жүзеге асырылады. Жергілікті атқарушы органдармен келісілмеген орындарға қарды шығаруға жол берілмейді.

20. Қарды жинауға жауапты, занды және (немесе) жеке тұлғалар қарды уақытша жинау орындарын қар ерігеннен кейін қоқыстардан тазартып және абаттандыруға тиісті.

21. Тротуарлар мен көпірлерге шығатын баспалдақтар асфальт-бетон жамылғыларының барлық ені бойына жаңа жауған қар мен тапалған қардан (пайда болған қар-мұздактардан) тазартылады, қар тоқтаусыз жауған кезеңде көктайғаққа қарсы материалдармен өндөледі.

22. Аула аумақтары мен өтетін жерлер қар мен мұздактардан асфальтқа дейін тазартылады. Мұздың (көктайғақ) пайда болған жағдайда ұсақ құммен өңдеу жүргізіледі. Көктайғаққа қарсы күресу үшін ас тұзын пайдалануға жол берілмейді.

23. Аула аумақтары мен орамішлік өтетін жерлерден тазартылған қарды, аула аумақтарының автокөліктің еркін өтуіне жаяу жүргіншілердің қозғалысына кедергі келтірмейтін орындарына жинауға рұқсат етіледі

24. Аулаішлік аумақтарда қарды жинау барысында, еріген судың ағып кетуі қарастырылады.

25. Қыс мезгілінде үй иелері және жалға алушылар шатырларды қардан, мұздан және сұнгілерден уақытында тазарту жұмыстарын ұйымдастырулары қажет. Бұл кезде жүргіншілер аймақтарына алдын ала арнайы қоршаулар орнатылады. Үйлердің төбесін қардан тазарту, көше жаққа бағытталған шатырлардан қар мен мұздактарды тротуарларға лақтыру тек күндізгі уақытта жүргізуі қажет. Шатырдың басқа бағыттарынан, жазық шатырлардан қар түсіру, аулаішлік аумақта жүргізіледі. Қарды түсіру алдында жаяу жүргіншілердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету шаралары жасалады. Үйлердің шатырларынан түскен қарлар, мұздар және сұнгілер жедел түрде жол жиегіне қарай жиналады және одан әрі көшенің жүргінші бөлігін тазартушы занды және (немесе) жеке тұлғалар алып кетулері үшін дайындалады.

26. Суағар құбырлардың аузына қар, мұз және қоқыстарды тастауға жол берілмейді.

5. Көктемгі-жазғы мезгілде қалалар мен елді мекендердің аумақтарын тазартудың ерекшеліктері

27. Көктемгі-жазғы тазарту мезгілі сәуірден қыркүйекке дейін белгіленеді. Көктемгі-жазғы тазарту көшелердің, тротуарлардың, аландардың көлік жүретін бөліктерін жууды, оларға су шашуды және сыпыруды қарастырады.

28. Жол жамылғыларын, осьтік және қосалқы жолақтарды, көшелер мен өтетін жерлерді сипыру көліктің белсенді қозғалысы бар магистралдар мен көшелерде тұнгі

мезгілде, қалған көшелерде күндізгі мезгілде жол жамылғысын алдын-ала сулау арқылы жүргізіледі.

29. Тазарту жүргізген кездे көлік жүретін бөлік, тротуарлары, жол жиектері қандай да болмасын ластан, ұсақ қоқыстан, топырақтан және ірі қоқыстан толығымен тазартылуы тиіс.

Аула аумағын, аулаішілік өтетін жерлер мен тротуарларды ұсақ тұрмыстық қалдықтардан, шаңнан сыпыру, оларды жуу жеке меншік пәтер иелері кооперативтерімен (бұдан әрі - ПИК), үй комитеттерімен жүзеге асырылады.

6. Қалдықтарды жинау және шығару

30. Жеке және заңды тұлғалар, олардың қызметі нәтижесінде пайда болған өндіріс және тұтыну қалдықтары пайда болған кезінен бастап қалдықтармен қауіпсіз жұмыс істеуді қамтамасыз етеді. Жеке және заңды тұлғалар қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған контейнерлерде қатты тұрмыстық қалдықтарды жинақтайды.

31. Қатты тұрмыстық қалдықтарды шығаруды үйымдар уәкілетті орган белгілеген немесе қызмет тұтынушымен келісілген бекітілген кестеге сәйкес мерзімде жүзеге асырады. Кестелер қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау алаңдарында ілінеді.

32. Құрылыштарды және (немесе) жылжымайтын объектілерді жөндеуді жүзеге асыратын жеке және заңды тұлғалар құрылыш қоқысын кәдеге жарату шарттарын жасасуы қажет, оны белгіленген орынға өз бетінше немесе қоқыс шығаруды жүзеге асыратын үйымдармен шарт бойынша шығарады.

33. Үй иелерінің аумағында мамандандырылған көлік үшін ыңғайлы кірме жолдармен контейнерлерді орналастыруға арналған арнайы алаңдар болады. Контеинерлерді орнатуға арналған алаңдардың бетонды немесе асфальтты жабыны және қоршауы болады. Қатты тұрмыстық қалдықтарды жинау үшін жапқыштары бар контейнерлерді қолданған жөн.

34. Қатты тұрмыстық қалдықтарға арналған контейнерлерге және контейнерлік алаңдарда күл тастауға және жинауга жол берілмейді.

35. Қатты тұрмыстық қалдықтар қоқыс шығаратын көліктермен немесе өзге арнайы көлікпен, үй иелерінің кәрізденбеген сұйық қалдықтары ассенизациялы вакуумдық көліктермен шығарылады.

36. Сұйық қалдықтар мамандандырылған автокөлікпен арнайы бөлінген орындарға шығарылады. Контеинерлер босатылғаннан кейін орындар дезинфекциялайтын ерітінділермен өндөледі немесе босатылған орындарда өндеуден өткен тазаларына ауыстырылады. Контеинерлерді өндеу орындары тазалауға, жууға және дезинфекциялауға арналған, ыстық және суық су өткізілген, судың ағып кетуі үйимдастырылған құрылғылармен жабдықталуы тиіс.

37. Сұйық тұрмыстық қалдықтар мен ірі көлемді қоқыстарды қоқыс шығару құбырына тастауға жатпайды.

38. Қоқыс шығару құбырын пайдалануды иелігінде тұрғын үй орналасқан пайдаланушы үйым жүзеге асырады.

39. Жеке тұлғалар контейнер аландары аумағында орналасқан, құрамында сынап бар шамдар мен аспаптарды жинау үшін арнайы контейнерлерде істен шықкан құрамында сынап бар шамдар мен аспаптарды қауіпсіз жинауды қамтамасыз етеді.

40. Контейнерлік аландарды және контейнерлерді пайдаланатын және оларға қызмет көрсететін үйымдар мыналарды:

1) контейнерлік аландарды және оған іргелес аумактарды тиісті санитариялық құтіп-ұстауды қамтамасыз етеді;

2) оларға уақтылы жөндеу жүргізеді және одан әрі пайдалануға жарамсыз контейнерлерді ауыстырады;

3) қоқыс қабылдайтын камералардың, алаңдардың, сондай-ақ қалдық жинағыштардың тұрақты жуылуын, дезинфекциялануын, шыбындарға, кеміргіштерге қарсы дезинсекциялануын, дератизациялануын қамтамасыз ету бойынша шараларды қабылдайды.

41. Контейнерлерден қоқыс шығаратын машинаға тиеу кезінде шашылып қалған қоқыстарды қатты тұрмыстық қалдықтарды шығаруды жүзеге асыратын үйымдардың жұмысшылары шығарады.

42. Вокзалдарда, базарларда, әуежайларда, саябақтарда, демалыс аймақтарында, алаңдарда, білім беру, денсаулық сақтау мекемелерінде, көшелерде, қоғамдық жолаушылар көлігі аялдамаларында, сауда объектілерінің кіреберістерінде қоқысқа арналған құтылар орнатылады. Халық көп келетін орындарда құтылар бір бірінен кемінде 50 метр арақашықтықта; аулаларда, саябақтарда, алаңдарда 10-нан 100 метрге дейінгі арақашықтықта құтылар орнатылады. Жолаушылар көлігі аялдамаларында және сауда объектілерінің кіреберістерінде екі құты орнатылады.

43. Құтыларды орнатуды, тазартуды және жууды аумақты пайдаланатын үйымдар немесе аумаққа иелік ететін немесе пайдаланатын үйымдар жүргізеді. Құтылар толу шамасына қарай, бірақ күніне бір реттен кем емес тазартылады.

Құтылар ластану деңгейіне қарай, бірақ аптасына бір реттен кем емес жуылады.

7. Көшелерді, тұрғын үй орамдарын және шағын аудандарды абаттандыру

44. Шағын аудандар мен орамдардың тұрғын үй аймақтары қоқыс контейнерлерін қоятын, кір кептіретін, демалатын, балалар ойнайтын, спортпен айналысадын, үй жануарларын серуендетуге арналған алаңдармен, автотұрақтармен, орынтурақтармен, жасыл аймақтармен жабдықталады.

45. Алаңдардың саны, орналасуы мен жабдықталуы құрылыш және санитариялық нормаларға сәйкес болуы тиіс.

8. Ғимараттар мен құрылыштардың қасбеттерін күтіп-ұстай

46. Қарамағында ғимараттар мен құрылыштар бар жеке және занды тұлғалар, ғимараттар мен құрылыштардың меншік иелері көрсетілген объектілердің қасбеттерін және олардың жекелеген элементтерін (балкондар, лоджиялар, су ағатын құбырлар) қалпына келтіру, жөндеу және бояу бойынша жұмыстарды уақтылы жүргізуі қамтамасыз етеді, сондай-ақ қасбеттерде орналастырылған ақпараттық тақтайшаларды, ескерткіш тақтайларды таза және дұрыс жағдайда ұстайды. Дүкендер мен кенселердің көшелерге қасбеттермен шығатын витриналары жарықпен безендіріледі.

47. Ғимараттардың және құрылыштардың қасбетіне инженерлік жабдықтардың элементтерін (деректерді қабылдау антенналарын, ауаны қалыпқа келтіру жүйелерін) орналастыру нысанның жалпы сәулет келбетіне жағымсыз әсер келтірмеуі керек.

Балкондарда, лоджияларда, есіктерде, ғимараттардың көрмелерінде, коммерциялық нысандарда, дүнгіршектерде, тұрғын үйлер мен басқа да нысандардың көшеге қарайтын қасбетіне баннерлерді, планшеттерді, парактарды орналастыруға және ілуге рұқсат етілмейді.

Ескерту. 47-тармақ жаңа редакцияда – Жамбыл облыстық мәслихатының 25.08.2018 № 26-4 шешімімен (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік 10 күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

48. Өз еркімен ғимараттардың қасбеттерін және олардың конструктивтік элементтерін қайта жабдықтауға жол берілмейді.

9. Сыртқы жарықтандыруды және субурқақтарды күтіп-ұстай

49. Көшелердің, жолдардың, алаңдардың, жағалаулардың және басқа жарықтандырылатын объектілердің сыртқы жарығын қосу жергілікті атқарушы орган бекіткен кесте бойынша табиғи жарық деңгейінің азауы кезінде кешкі ымырт кезінде 20 люкске дейін, ал сөнуі - таңғы күнгіртте 10 люкске дейін артуы кезінде жүргізіледі.

50. Сыртқы жарық құрылғылары мен байланыс желілерінің элементтері, металл бағаналары, кронштейндер тазалықта ұсталып, тот басу ошағы болмай, сырлануы қажет. Нысандардың баланстық тиесілігіне сәйкес, ғимараттардың қасбеттеріндегі және витриналардағы әшекейлі көмескі жарықтардың жанып кеткен шамдарын алмастыру және жөндеу тиісті ұйымдармен жүзеге асырылады.

51. Алаңдардағы, магистральдардағы және көшелердегі, аула аумақтарындағы шамдардың жаңбауы белгілі бір аумақтағы жалпы санының 5 пайызынан аспауы керек.

52. Орталық көшелердегі жарықтандыру элементтерін және әшекейлі көмескі жарықтарды ауыстыру және жөндеу бір тәулік ішінде жүзеге асырылады, қалған телімдерде үш тәулік ішінде.

53. Истен шыққан құрамында сынап бар газ разрядты шамдар осы мақсаттарға арналған арнайы бөлінген үй-жайларда сақталады және олар кәдеге жарату үшін арнайы кәсіпорындарға шығарылады. Көрсетілген шамдардың түрлері полигонға шығарылмайды.

54. Электрлендірілген көліктің жарық және байланыс желілерінің құлап қалған бағаналарын шығаруды негізгі магистральдарда бағана иелері тез жүзеге асырады; басқа аумақтарда, сондай-ақ бөлшектелген бағаналар - тәулік ішінде шығарылады.

55. Үәкілетті орган коммуналдық меншіктегі субұрқақтардың тиісті жағдайын және пайдаланылуын қамтамасыз етеді.

56. Субұрқақтарды қосу мерзімін, олардың жұмыс істеу режимін, тостағандарын жуу және тазарту кестесін, технологиялық үзілістерін және жұмыс істеуінің аяқталуын үәкілетті орган айқындайды.

57. Субұрқақтар жұмыс істеп тұрған кезеңде судың беті күн сайын қоқыстан тазартылады. Пайдаланушы ұйымдар субұрқақтардың тазалығын жұмысы тоқтаған кезеңде де, оларды тазалықта ұстайды.